

Sensorveiledning SGO 1001 H-22

Av Bjørnar Sæther

Del 1. Kortsvaroppgaver

1. Definer begrepet økonomisk globalisering og beskriv ett eksempel på økonomisk globalisering

Økonomisk globalisering - Funksjonell integrasjon av økonomisk aktivitet på tvers av landegrenser

Ett eksempel vi har snakket om er iPhone produksjon, med hovedkvarter og FoU i California, produksjon i Kina og andre steder i Asia. IKEA har vi vært innom, svært mange eksempler er mulig. Containerskipet som stengte Suez kanalen og dermed vareflyten i verdensøkonomien i 2020 er også et fint eksempel.

2. Definer begrepet diskursiv representasjon og beskriv ett eksempel på en diskursiv representasjon

Å framstille noe eller noen gjennom språkbruk

- Diskurser setter 'tegn' i et system som normaliseres
- Diskurser former virkeligheten og påvirker handlinger
- Politikk består av konkurrerende diskurser

Vi har snakket om ulike miljødiskurser, for eksempel har oljebransjen i Norge en egen diskurs, mens miljøbevegelsen har en annen

3. Definerer begrepet sted og beskriv hvilke tre ulike betydninger stedsbegrepet rommer. Sted er en avgrenset og meningsbærende del av rommet. Lokasjon (location), arena (locale) og stedsfølelse.
4. Definer begrepet gentrifisering og beskriv ett eksempel

Gentrifisering innebærer at mennesker som tilhører middelklassen, eller som har høyere utdanning fatter interesse for og flytter inn i en bydel dominert av arbeiderklassen, eller underprivilegerte grupper.

To hovedgrupper av teorier brukes til å forklare fenomenet, økonomiske og sosio-kulturelle.

Oslo er naturlig å bruke som eksempel

5. Definer begrepet urbanisering og gi ett eksempel

Urbanisering defineres som et relativt fenomen, andel av hele landets befolkning som bor i byer.

Urbanisering i Norge kan være et bra eksempel.

Del 2. Langsvaroppgaver

Maksimalt 1000 ord per besvarelse. Til sammen maks 2000 ord.

Oppgave 1.

I samfunnsgeografiske undersøkelser bruker vi kvantitative og/eller kvalitative metoder. Gjør rede for kvantitative og kvalitative metoder.

Under Covid-pandemien satte Staten og Oslo kommune i verk en rekke tiltak for å bekjempe pandemien, blant annet ved å stenge restauranter og utesteder i perioder. Dette fikk store konsekvenser for restaurantene i Oslo. Hvordan kan vi undersøke konsekvensene av nedstengingen for restauranter og utesteder ved å anvende kvalitative og kvantitative metoder? I din besvarelse, (i) gjør rede for kvantitative og kvalitative metoder og (ii) beskriv hvordan du vil gjennomføre en slik undersøkelse.

Kvalitative studier frembringer kunnskap om hvordan verden er erfart og tillagt mening av menneskene som befolker den. Kvalitative studier konsentrerer seg om et begrenset antall strategisk utvalgte enheter. Pluss for de besvarelsene som sier noe om hvordan data kan genereres. Semi-strukturerte intervjuer, fokusgrupper, deltakende observasjon og tekster er beskrevet i pensum.

I kvantitative studier brukes tall og statistisk analyse for å kunne trekke slutninger basert på et større antall enheter. Størrelsen på utvalget kan variere fra under 100 til flere millioner observasjoner. Utvalget består av det antall observasjonseenheter vi har i datasettet og kan for eksempel bestå av individer, byer eller land. Antall enheter avhenger blant annet av hvilke geografisk nivå vi studerer.

Pluss for besvarelser som kommer inn på målenivå, aritmetisk gjennomsnitt, median og standardavvik – men statistiske definisjoner er ikke en del av pensum.

I spørsmål to forventes at besvarelsene starter med å si at en slik undersøkelse kan og kanskje bør kombinere kvanti og kvali metoder. Kvaliteten på besvarelsen avhenger av hvor detaljert og nyansert dette er beskrevet. En besvarelse som foreslår en kombinasjon av statistikk over arbeidsledighet blant ansatte i restauranter i Oslo og intervjuer av eiere og ansatte i slike bedrifter kan gi en C.

Oppgave 2

Byplanleggingen har gjennomgått flere ulike faser fra tiden først på 1900-tallet og fram til i dag. Gjør rede for disse fasene. Hvordan har disse fasene preget utviklingen av Oslo?

Fra starten av 1900-tallet ble modernismen en viktig retning i byplanleggingen, med vekt på boligspørsmål. Sosial boligbygging ble viktig, som drabantbyene.

Kritikk av modernismen på 1960-tallet i postmodernismen. Framvekst av entreprenørisme i byplanlegging på 1980-tallet med Aker Brygge og etter hvert Bjørvika som gode eksempler. Til slutt ny-rasjonalismens byplanlegging som forsøker å ta opp i seg miljøproblemer og sosiale problemer som følge av entreprenørismen.

Kvaliteten på redegjørelsen for disse fasene og dybden i eksemplene blir avgjørende for karakteren.

Oppgave 3

FNs klimapanel og FNs generalsekretær har lenge pekt på behovet for reduksjon i utslipp av klimagasser og en omstilling av samfunn i en retning som er mer forenlig med hensyn til klima og natur. Basert på omfattende studier og dokumentasjon er det identifisert fire ulike omstillingsdiskurser, også kalt miljødiskurser. Gjør rede for disse. Hvilke av disse diskursene er mest i overensstemmelse med det vi ser av omstilling i Norge i dag? Bruk eksempler for å begrunne svaret.

Det er flott om tabellen under danner utgangspunkt for diskusjonen.

	Reformistisk	Radikal
Prosaisk	Reformistisk problemløsning	Grenser og overlevelse
Kreativ	Bærekraftighet	Grønn radikalisme

Så må studentene redegjøre for hver av diskursene. Reformistiske problemløsninger tar økonomien for gitt, men erkjenner at endringer må gjøres for å møte miljøutfordringene. Det fester lit til eksperter og markedet, miljøprising og karbonskatter er gode eksempler.

Grenser og overlevelse setter spørsmålstegn ved behovet for økonomisk vekst og den eksisterende maktfordelingen. Limits to growth (1972) er en rapport innen dette perspektivet. Løsningene er begrenset til muligheten som ligger i industrialismen

I bærekraft ønsker en å oppheve skillene mellom miljø/sosial/økonomi mål og anerkjenner at de er gjensidig forbudet. Slike bærekraftdiskurser har imidlertid ikke blitt oversatt til noen reell kritisk agenda.

Grønn radikalisme roper på endringer hos mennesker og i politikken. Her er det mange forskjellige og konkurrerende samfunnsvisjoner, noen legger mest vekt på individer, andre på sosial rettferdighet.